

Jogszerű-e területalapú támogatások visszakövetelése az MVH részéről?

2009-ben az Európai Unió megbírságolta Magyarországot, mivel a MePAR térképeket nem újították fel az EU által előírt 4 éves időszakban. Ha valaki visszaemlékszik rá a bírság nem kis összeg volt. Ez az esemény indította el gyakorlatilag azt a folyamatot, ami már akkor sem volt jogszerű, de a mai napig is folytat az MVH, annak ellenére, hogy több jelzést, kérését, most pedig már jogerős ítéleteket is kap erre vonatkozóan. Több gazdálkodót érint a kérdés, hogy jogszerű-e 2009-ben, 2010-ben és 2011-ben a 2006-os területalapú támogatások visszakövetelése az MVH részéről?

Dr. Jobbágy
Krisztina

Tisztelt Olvasók!

A rövid válasz, több bírói ítélet alapján: NEM!

A 2006-os területalapú támogatások visszakövetelés röviden abból áll, hogy 2006-ban támogatásban részesült gazdák kapnak/kaptak egy, az MVH elsőfokú szerve által meghozott elsőfokú határozatot, amiben értesítik, hogy felülvizsgálták a 2006-os kérelmét, és X összeg, ami támogatásként kifizetésre került, jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül, és az összeget fizesse vissza az ügyfél 15 napon belül. Indokolás nagyjából nincs, amit a mellékletként beszúrt táblázatból ki lehet olvasni az annyi, hogy 2009-ben létező blokkok alapján megváltozott a támogatható terület nagysága a blokkban, amit visszavetítenek a 2006-os kérelemre, így a területi eltérésre vonatkozó támogatási összeget jogosulatlan kifizetésnek minősítik. Érdekessége a dolognak az, hogy ha valaki felmegye a www.mepar.hu oldalra, akkor egyértelműen látható, hogy a 2006-os blokkok most is ugyanazok, mint akkor voltak, nem változtak sem a támogatható területnagyságuk, sem más tartalmában. Vannak olyan ügyfelek, akiknek kiküldtek egy adategyeztető levelet (több év múlva...), hogy a 2006-os kérelmükben túligénylés van, (ezt is a felülvizsgálat állapította meg) és csökkentsék a területet, ill. egyezzenek meg a blokkban lévő többi gazdatárssal. Volt, aki bele is futott ebbe a késbe, és lecsökkentette a területét, mivel az adategyeztetőben a 2009-es támogatási kérelméhez tartozó területnagyságok voltak feltüntetve, mint támogatható területek. Ilyen esetben az MVH azt állapította meg, hogy az ügyfél maga volt az, aki 3-4 évvel később kvázi beismerte, hogy 2006-ban a blokkban túligényelt, és ez alapján követelte vissza – az egyébként 2006-ban

jogszerűen kifizetett – a támogatást, sőt egyes esetekben még meg is szankcionálta az ügyfelet. Mivel az elsőfokú, 2006-os támogatást jogosulatlan támogatásnak minősítő, és azt visszakövetelő határozatok indokolásából gyakorlatilag semmit sem lehetett megállapítani, így az ügyfelek zöme természetesen fellebbezéssel élt. A fellebbezésben többségük semmi másra nem tudott hivatkozni, mint arra, hogy a 2006-ban felvett támogatást jogszerűen vették fel, nem igényeltek túl, egyébként pedig a támogatás kifizetése óta eltelt 12 hónap, amikor is az MVH csak akkor követelhetné vissza jogszerűen a támogatást, ha a hibát a gazdának észre kellett volna vennie, és a kifizetésre nem az MVH-nak a hibája miatt került sor.

Én nem tudok olyan esetről, amikor az MVH a fellebbezésnek helyt adott volna, és azt mondta volna, hogy az ügyfélnek igaza van (bár lehet, hogy volt, vagy van ilyen eset, csak én nem tudok róla).

A másodfokú határozat indokolása egész terjedelmesre sikeredett, van, hogy eléri a 10-11 oldalt is. Ettől függetlenül tartalmilag olyan, mintha tankönyvet olvasnánk, konzerv ízű. Semmire nem reagál – teljesen mindegy, hogy az ügyfél mit írt, mire hivatkozott – csupán sok-sok uniós EK-rendelet és hazai jogszabályhelyeket idéz be. Az érdemi indokolás pedig a következő:

1. Az MVH-nak jogában áll a támogatás kifizetését követően 10 éven belül a támogatást visszakövetelni, ha azt az ügyfél jogosulatlanul vette igénybe.
2. Az MVH-nak jogában áll felülvizsgálati eljárást indítani.
3. A MePAR nem kötelezően alkalmazandó, csak „tájékoztató jellegű”, előzetes információ, mind az ügyfél mind az MVH számára.

4. A MePAR adatainak felújítása folyamatos, programszerűen zajlik, ami még egyes esetekben (mint pl. a gátak) nem történt meg az ország egész területén.
5. Az MVH-nak joga, sőt kötelezettsége a MePAR adatbázis felújítása, de az ügyfél is kezdeményezheti a blokkok felülvizsgálatát.
6. Amennyiben a SAPS-támogatásra bejelentett területek elsődleges hasznosítása nem a jogcíme irányadó korlátozásokkal értelmezendő mezőgazdasági céllal történik, így arra értelemszerűen nem folyósítható támogatás. A teljesség igénye nélkül SAPS-támogatásra nem jogosult területek: erdő, nádas, halastó, árvízvédelmi műtárgy, út, töltés, arborétum, sportlétesítmény, repülőtér stb. Az ilyen területeket a fent részletezett ellenőrzések, valamint a rendszeres blokkfelújítások során az MVH kiszűri, és nem támogatható területként jelöli az ügyfelek által is elérhető MePAR térképi adatbázisban.
7. Ha egy terület, mint például egy gát vagy töltés, ami elsősorban árvízvédelmet szolgál, és ebben a minőségében nem mezőgazdasági hasznosítású terület, így annak kaszálása vagy legeltetése esetén sem támogatható, függetlenül attól, hogy a blokkterképen támogatható területként van-e jelölve.
8. Az ügyfél felel a kérelemben feltüntetett adatok pontosságáért és valóság-tartalmáért.

Röviden ennyiből áll a határozat indokolása, de ez mindenkire vonatkozik, egyedi indokolás nincs! Illetve akinél túligénylést állapítottak meg, és szankcionálták, ott még hivatkoznak 1973/2004 EK-rendelet 138. cikkének 1. bekezdésére, ami alapján a szankciót kiszámolták.

Végig mehetnék pontról pontra, hogy miért nem állja meg a helyét az MVH indokolása, de egyszerűbb, ha már jogerős és végrehajtható bírói ítéletet idézek inkább.

A bíróság az ügyfélnek adott igazat. Álláspontja szerint az MVH határozatából nem derül ki, hogy milyen konkrét ellenőrzések, milyen bizonyítékon alapuló milyen megállapítása alapján tárta fel a hivatal az ügyfél esetében a jogosulatlan igénylést (túligenyélést), milyen okból és konkrétan milyen változásokat hajtottak végre a fizikai blokkok adataiban, ez a változtatás mikor történt, és mire alapítja a hatóság azt, hogy emiatt 2006-ban az ügyfél vmely területre jogosulatlanul nyújtott be támogatási kérelmet. A MePAR adatbázis kötelezően kell alkalmazni, nem csupán az MVH által hivatkozott tájékoztató jelleggel. Ha ugyanis az ügyfél az MVH-tól kapott – ami a FÖMI által előző év december 31-ig lezárt állapotnak megfelelő térkép volt –, akkor kérdéses, hogy a fizikai blokkok adatainak bármilyen módszerrel történő, ellenőrzésen alapuló utólagos módosítása, miért minősíti jogosulatlanul a korábbi évekre vonatkozó igénylést. A határozatokban az MVH nem közölt olyan indokot, hogy a hatóság által átadott alapadatok benyújtásával igényelt támogatás milyen jogszabályi előírás alapján lenne jogosulatlanul minősíthető, ha utólag bebizonyosodik, hogy a támogatás igénylésekor a MePAR adatbázis hibás volt. A határozatokban nincs semmiféle

konkrét indok és bizonyíték, ami a fizikai blokkok utólagos ellenőrzés alapján történő felújítására, a változtatás mibenlétére vonatkozna. A határozatok nem felelnek meg a Ket-ben előírt indokolási és tényállás tisztázási kötelezettségnek sem. A határozatok nem vizsgálták az ügyfél mentesülésére vonatkozó hivatkozását sem, pedig a 796/2004 EK-rendelet 73. cikk (4) bekezdése kimondja, hogy a visszakövetelést nem lehet alkalmazni, ha a kifizetés az illetékes hatóság vagy más hatóság által elkövetett hiba miatt történt, és a hibát az ügyfél ésszerűen nem vehette észre. Az MVH az eljárása során nem a 2009-ben hatályos eljárási törvény szerint járt el, hanem egy nem hatályos alapján.

Röviden a fentiek alapján helyezte a bíróság hatályon kívül a 2006-os un. retrós határozatát az MVH-nak, egyben új eljárás lefolytatására kötelezte, akkor, ha az MVH fenntartja azt az álláspontját, mely szerint az ügyfél túligényelt 2006-ban. De! Az új eljárásban, a fentiekben röviden ismertett ítéletet köteles figyelembe venni és azt betartani.

A nagy kérdés csak az, épp úgy, mint a fiatal gazdák esetében volt: mit fog csinálni az MVH? Elfogadja-e végre, hogy az adott ügyekben nem járt el szabálysze-

rűen, és befejezi-e a jogszabálysértő gyakorlatát, ezzel egyidejűleg békén hagyja végre a gazdákat, vagy azért, hogy az időt (ill. a gazdák idegeit) húzza (bár az előzőhöz joga van), ismét a Legfelsőbb Bírósághoz fordul a jogerős ítélet felülvizsgálatát kérve.

Megjegyzendő, hogy más bíróságok is ugyanilyen tartalmú ítéleteket hoztak. A gátak és töltések támogathatósága kérdésében, amikor azok után az MVH visszamenőleg 2006–2007–2008-ra követelte vissza a támogatásokat, kimondták, hogy 2006–2007–2008-ban a gátak és töltések támogathatóak voltak, nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely szerint kizárólag és elsődlegesen csak a mezőgazdasági hasznosítású területek után járt volna támogatás. Minden terület után járt, ami mezőgazdasági hasznosításra került!

Remélem, hogy ez évi írásaimmal segíteni tudtam Önöknek, illetve hasznukra lehettem. Kívánok mind kedves olvasónak Békés, Boldog Karácsonyi Ünnepeket, és Sikerekben Gazdag Nagyon Boldog Új Évet!

Dr. Jobbágy Krisztina
Tel.: 30-682-5009
drjobbagyugyvedi.iroda@t-online.hu